

Pr. 324/03.11.21

CPS
CAD

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31-06-950-10052

Chișinău

14 decembrie 2021

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.58 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996, se prezintă Avizul la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți (*inițiativa legislativă nr. 324 din 3 noiembrie 2021*), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 429 din 14 decembrie 2021.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea Avizului (în limba română - 1 filă și în limba rusă - 1 filă);
2. Avizul asupra proiectului de lege (în limba română - 3 file și în limba rusă - 4 file).

Secretar general adjunct al Guvernului

Roman CAZAN

Ex: Vasile Vasiliu
Tel.022250595

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	2977
"15"	12 2021
Ora	

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr.429

din 14 decembrie 2021

Chișinău

**Cu privire la aprobarea Avizului la proiectul de lege pentru modificarea
Legii nr. 140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați
în situație de risc și a copiilor separați de părinți**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți.

Prim-ministru

Contrasemnare

NATALIA GAVRILIȚA

**Ministrul muncii
și protecției sociale**

Ministrul finanțelor

Ministrul justiției

Marcel Spatar

Dumitru Budianschi

Sergiu Litvinenco

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr.429/2021

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți

Guvernul a examinat proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 324 din 3 noiembrie 2021) de către doamna Reghina Apostolova, deputat în Parlament, și comunică următoarele.

Potrivit proiectului de lege vizat, autorul scoate în evidență necesitatea ca în fiecare primărie să activeze cel puțin un specialist în protecția drepturilor copilului. Această necesitate rezultă din faptul că numărul specialiștilor în domeniul respectiv este insuficient.

Constatăm că prin propunerea autorului de modificare a noțiunii „echipă multidisciplinară”, potrivit căreia prin acest termen se înțelege *grupul convocat de specialistul în protecția drepturilor copilului, compus din profesioniști din diferite domenii, cu atribuții în protecția drepturilor copilului, care colaborează în scopul prevenirii și/sau soluționării cazurilor copiilor aflați în situații de risc*, se exclude posibilitatea ca grupul respectiv să poată fi convocat și de asistentul social comunitar, în lipsa specialistului în domeniul protecției drepturilor copilului.

Este de remarcat rolul important al specialistului în protecția drepturilor copilului în realizarea activității de suport pentru exercitarea atribuțiilor autorității tutelare locale în domeniul protecției drepturilor copilului. Cu toate acestea, după cum este menționat în nota informativă, numărul specialiștilor angajați în protecția drepturilor copilului este foarte mic, în anul 2020 fiind angajați doar 17 specialiști. Mai mult decât atât, în unele primării nu există nici asistenți sociali.

Având în vedere această situație, excluderea din cadrul normativ a referinței că, în cazul lipsei specialistului în protecția drepturilor copilului, atribuțiile acestuia vor fi exercitate de către asistentul social comunitar creează riscul agravării și mai mult a situației existente.

În altă ordine de idei, considerăm că păstrarea redacției actuale a noțiunii „echipă multidisciplinară” nu împiedică convocarea grupului de către specialistul în protecția drepturilor copilului, în cazul în care această funcție există, ci, din contra, acordă prioritate. Având în vedere că problema abordată nu vizează eliminarea unor deficiențe de ordin normativ, ci ține de implementarea actului respectiv, nu se consideră necesară modificarea cadrului legislativ. Or, în caz contrar, norma riscă să nu fie una viabilă în procesul implementării. Observație

valabilă și pentru pct. 4, în partea ce ține de excluderea din art. 9 și 13¹ din lege a textului „iar în lipsa acestuia – de către asistentul social comunitar”.

În acest context, menționăm că, în scopul asigurării implementării legii la care se face referire în proiect, Parlamentul a adoptat, la inițiativa Guvernului, Legea nr. 83/2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, care stabilește dreptul (competența) autorității administrației publice locale de a decide asupra instituirii funcției de specialist pentru protecția drepturilor copilului (a se vedea art. 14 alin. (2) lit. y²) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală).

Ulterior, luând în considerare că din anul 2017 până în anul 2020 au fost angajați doar 17 specialiști în protecția drepturilor copilului, pentru a exclude dificultățile întâmpinate de către primari la angajarea specialiștilor în cauză, la 9 iulie 2020 Parlamentul a adoptat Legea nr. 112, prin care a modificat Legea nr. 140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, fiind ajustată noțiunea „specialist în protecția drepturilor copilului”, în vederea determinării sensului exact al termenului, precum și stabilite criteriile specifice pentru funcția în cauză (persoană angajată în cadrul primăriei (cu sau fără statut de funcționar public), cu studii în domeniul asistenței sociale, al pedagogiei, al psihologiei, al dreptului, al administrației publice sau în alte domenii umanitare conexe, care este deținătoare a diplomei de licență sau de masterat și care realizează activități de suport pentru exercitarea atribuțiilor autorității tutelare locale în domeniul protecției drepturilor copilului).

Cu referire la pct. 2 din proiect, ce ține de completarea cu alin. (3) a art. 6 din Legea nr. 140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, potrivit căruia „Guvernul de comun acord cu autoritățile publice locale vor asigura ca în fiecare primărie, în a cărei localitate este identificat cel puțin un copil aflat în situație de risc să își desfășoare activitatea cel puțin un singur specialist în protecția drepturilor copilului, cu modificarea și completarea corespunzătoare a statelor de personal”, atragem atenția că, potrivit art. 3 din aceeași lege, specialistul în protecția drepturilor copilului este persoana angajată în cadrul primăriei.

Prin urmare, este optim ca norma propusă la art. 6 alin. (3) să fie revizuită prin prisma principiului autonomiei locale, statuat la art. 3 și 7 din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, potrivit căruia autoritățile administrației publice locale beneficiază de autonomie decizională, organizațională, gestionară și financiară, au dreptul la inițiativă în tot ceea ce privește administrarea treburilor publice locale, exercitându-și, în condițiile legii, autoritatea în limitele teritoriului administrat.

În aceeași ordine de idei, subliniem că, potrivit art. 6 alin. (2) și (3) din aceeași lege, raporturile dintre autoritățile publice centrale și cele locale au la bază principiile autonomiei, legalității, transparenței și colaborării în rezolvarea problemelor comune. Între autoritățile centrale și cele locale, între autoritățile

publice de nivelul întâi și cele de nivelul al doilea nu există raporturi de subordonare, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

Mai mult decât atât, potrivit art. 10 alin. (3) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, autoritățile administrației publice centrale nu pot să stabilească ori să impună competențe autorităților publice locale fără o evaluare prealabilă a impactului financiar pe care aceste competențe l-ar putea genera, fără o consultare a autorităților locale de nivelul corespunzător și fără asigurarea colectivităților locale cu mijloacele financiare necesare.

Cu referire la propunerea de completare a art. 6 cu alin. (4), considerăm că o atare reglementare nu este necesară, ținând cont că art. 7 lit. j) din legea respectivă prevede deja că autoritatea tutelară determină necesitățile de formare profesională a specialiștilor implicați în protecția copilului în domeniul respectării drepturilor copilului și asigură formarea profesională inițială și cea continuă în conformitate cu necesitățile identificate.

Totodată, remarcăm că proiectul de lege conține și anumite deficiențe de ordin tehnico-legislativ, care necesită a fi remediate în vederea obținerii unui act legislativ optim de a fi promovat.

Adițional, Guvernul subliniază că chestiunile care fac obiectul de reglementare al acestei inițiative legislative, de asemenea, se încorporează în prioritățile Ministerului Muncii și Protecției Sociale, care actualmente se află în proces de elaborare a unui nou document de politici în domeniul protecției copilului, și anume Programul pentru protecția copilului pe anii 2022-2026. Astfel, acesta va include acțiuni specifice în vederea facilitării angajării specialistului în protecția drepturilor copilului și a evidențierii rolului acestuia în sistemul de protecție a copilului, acțiuni care vor fi supuse unor consultări publice cu participarea actorilor cu atribuții în domeniul protecției copilului, precum și a reprezentanților societății civile în scopul efectuării unei analize comprehensive pentru determinarea inclusiv a resurselor financiare necesare în acest sens.

În contextul celor menționate *supra*, Guvernul nu susține adoptarea proiectului de lege în varianta propusă de autor, din motiv că acesta nu corespunde cerințelor cadrului normativ, inclusiv prevederilor art. 30 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, referitoare la conținutul capitolului „Fundamentarea economico-financiară” al notei informative, care trebuie să descrie impactul financiar al prevederilor proiectului.

ПРАВИТЕЛЬСТВО РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

ПОСТАНОВЛЕНИЕ №429

от 14 декабря 2021 г.

Кишинэу

**Об утверждении Заключения по проекту закона о внесении изменений
в Закон № 140/2013 об особой защите детей, находящихся в ситуации
риска, и детей, разлученных с родителями**

Правительство ПОСТАНОВЛЯЕТ:

Утвердить и представить Парламенту Заключение по проекту закона о внесении изменений в Закон № 140/2013 об особой защите детей, находящихся в ситуации риска, и детей, разлученных с родителями.

Премьер-министр

НАТАЛЬЯ ГАВРИЛИЦА

Контрасигнуют:

Министр труда и
социальной защиты

Марчел Спатарь

Министр финансов

Думитру Будянски

Министр юстиции

Серджиу Литвиненко

Утверждено
Постановлением Правительства №429/2021

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

**по проекту закона о внесении изменений в Закон № 140/2013
об особой защите детей, находящихся в ситуации риска,
и детей, разлученных с родителями**

Правительство рассмотрело проект закона о внесении изменений в Закон № 140/2013 об особой защите детей, находящихся в ситуации риска, и детей, разлученных с родителями, представленный в качестве законодательной инициативы (№ 324 от 3 ноября 2021 года) депутатом Парламента госпожой Региной Апостоловой, и сообщает следующее.

Согласно рассматриваемому проекту закона, автор указывает на необходимость в том, чтобы в каждой примэрии работал, как минимум, один специалист по защите прав ребенка. Такая необходимость обусловлена тем, что число специалистов, работающих в данной области, недостаточно.

Отмечаем, что предложение автора о внесении изменений в понятие «многопрофильная группа», согласно которому под этим термином подразумевается *группа, созданная специалистом по защите прав ребенка, состоящая из специалистов различных областей, наделенных полномочиями в сфере защиты детей, которые сотрудничают в целях предотвращения и/или рассмотрения дел детей, находящихся в ситуации риска*, исключает возможность созыва данной группы социальным ассистентом сообщества при отсутствии специалиста в области защиты прав ребенка.

Стоит отметить важную роль специалиста по защите прав ребенка в осуществлении вспомогательной деятельности во исполнение полномочий местного органа опеки в области защиты прав ребенка. Вместе с тем, как указано в пояснительной записке, число специалистов, работающих в области защиты прав ребенка, очень невелико, – в 2020 году было принято на работу всего 17 специалистов. Более того, в некоторых примэриях нет даже социальных ассистентов.

Принимая во внимание вышеизложенное, исключение из нормативной базы ссылки на то, что при отсутствии специалиста по защите прав ребенка его обязанности будут выполняться социальным ассистентом сообщества, создает риск усугубления существующей ситуации.

Другими словами, считаем, что сохранение настоящей редакции понятия «многопрофильная группа» не препятствует созыву группы специалистом по защите прав ребенка, в случае если данная должность существует, а, напротив, – обеспечивает приоритетность. Учитывая, что рассматриваемый вопрос не направлен на устранение каких-либо

недостатков нормативного характера, а связан с внедрением соответствующего акта, внесение изменений в законодательную базу не считаем необходимым. В противном случае норма может оказаться нежизнеспособной в процессе внедрения. Комментарий также действителен для пункта 4 в части, касающейся исключения из статей 9 и 13¹ закона текста «а при отсутствии такового – социальным ассистентом сообщества».

В связи с этим отмечаем, что в целях обеспечения внедрения закона, на который автор ссылается в проекте, Парламент принял по инициативе Правительства Закон № 83/2017 о внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты, который устанавливает право (компетенцию) органа местного публичного управления принимать решение о создании должности специалиста по защите прав ребенка (см. пункт у²) части (2) статьи 14 Закона № 436/2006 о местном публичном управлении).

Принимая во внимание, что с 2017 по 2020 годы было принято на работу всего 17 специалистов по защите прав ребенка, для устранения трудностей, с которыми сталкиваются примары при приеме на работу указанных специалистов, 9 июля 2020 года Парламент принял Закон № 112, посредством которого были внесены изменения в Закон № 140/2013 об особой защите детей, находящихся в ситуации риска, и детей, разлученных с родителями, тем самым было откорректировано понятие «специалист по защите прав ребенка» в целях определения точного значения термина, а также были установлены конкретные критерии для упомянутой должности (лицо, работающее в примэрии (со статусом государственного служащего или без такового), получившее образование в области социальной помощи, педагогики, психологии, права, публичного управления или в других смежных гуманитарных областях и диплом лицензиата или магистра, осуществляющее вспомогательную деятельность во исполнение полномочий местного органа опеки в области защиты прав ребенка).

В отношении пункта 2 проекта, касающегося дополнения статьи 6 Закона № 140/2013 об особой защите детей, находящихся в ситуации риска, и детей, разлученных с родителями, частью (3), согласно которой «Правительству по взаимному согласию с местными органами публичного управления обеспечить в каждой примэрии, в населенном пункте которой выявлен, по крайней мере, один ребенок, находящийся в ситуации риска, наличие, минимум, одного специалиста по защите прав ребенка, с изменением и соответствующей комплектацией штатного персонала», обращаем внимание на то, что, согласно статье 3 того же закона, специалист по защите прав ребенка является лицом, работающим в примэрии.

Таким образом, норма, предложенная в части (3) статьи 6, нуждается в пересмотре с учетом принципа местной автономии, установленного в статьях 3 и 7 Закона № 436/2006 о местном публичном управлении, согласно которому органы местного публичного управления обладают автономией в принятии решений, организационной, управленческой и финансовой автономией, а также правом на инициативу во всем, что касается управления местными публичными делами, осуществляя свою власть в пределах подведомственной территории в соответствии с законом.

В этой же связи отмечаем также, что, согласно частям (2) и (3) статьи 6 того же закона, отношения между центральными и местными органами публичной власти основываются на принципах автономии, законности, гласности и сотрудничества в решении общих проблем. Отношения между центральными и местными органами публичной власти, а также между органами публичной власти второго уровня и органами публичной власти первого уровня не носят подчиненного характера, за исключениями, предусмотренными законом.

Более того, согласно части (3) статьи 10 Закона № 436/2006 о местном публичном управлении центральные органы публичного управления не могут устанавливать или возлагать на местные органы публичной власти какие-либо полномочия без предварительной оценки финансовых последствий, которые может повлечь исполнение этих полномочий, без консультации с местными органами соответствующего уровня и без обеспечения местного сообщества необходимыми финансовыми средствами.

Относительно предложения дополнить статью 6 частью (4) считаем, что подобное изменение является бесполезным, поскольку в пункте j) статьи 7 соответствующего закона уже предусмотрено, что территориальный орган опеки определяет необходимость профессиональной подготовки в области соблюдения прав ребенка специалистов, участвующих в процессе защиты ребенка, и в соответствии с выявленными потребностями обеспечивает их начальную и непрерывную профессиональную подготовку, таким образом, нормативное дублирование является неприемлемым.

Кроме того, следует указать на то, что проект закона содержит и некоторые недостатки законодательно-технического характера, которые необходимо устранить в целях его дальнейшего продвижения в качестве приемлемого законодательного акта.

Помимо этого, Правительство подчеркивает, что вопросы, являющиеся предметом регулирования данной законодательной инициативы, также включены в приоритетные направления Министерства труда и социальной защиты, которые на данный момент включены в процесс разработки нового документа политик в области защиты детей, а именно, – Программы по защите прав ребенка на 2022-2026 годы. Таким

образом, данная программа будет включать в себя конкретные меры, направленные на упрощение процесса приема на работу специалиста по защите прав ребенка и повышение его роли в системе защиты ребенка, меры будут вынесены на публичные консультации, в которых примут участие субъекты с полномочиями в области защиты ребенка, а также представители гражданского общества в целях проведения всестороннего анализа для определения, в том числе, необходимых для этих целей финансовых источников.

В контексте изложенного выше Правительство не поддерживает принятие проекта закона, представленного в предлагаемом автором варианте, в силу того, что он не соответствует требованиям нормативной базы, в том числе положениям статьи 30 Закона № 100/2017 о нормативных актах в части содержания раздела «Финансово-экономическое обоснование» пояснительной записки, где должно быть описано финансовое воздействие положений проекта.

